V. évfolyam. Kis-Czell, 1903. márczius 1. 9. szám.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Egy évre . . . 8 kor. | Negyedévre . . 2 kor. — fil.

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vétetnek.

A tisztviselők fizetésrendezése.

Amit annyi ezer meg ezer ember oly régóta a legnagyobb mohósággal várt: a törvényjavaslatot az állami tisztviselők helyzetének javitása érdekében végrevalahára a képviselőház elé terjesztette a pénzügyminiszter.

Valóban elérkezett az ideje annak, hogy immár egyszer dülöre jusson a rosszul dotált hivatalnokok sorsa. Ha méltányos, igazságos, sőt jogos kivánságról ván szó, akkor az állami tisztviselők kérelme minden tekintetben teljesitésre, keresztülvitelre való dolog volt. Fölösleges handoztatnunk, hogy minő kiválló, fontos, nagy figyelmet igénylő szerepet töltenek be a bürokraták az állam gépezetében. Ha fölületesen, lelkiismeretlenül, hánya-veti módon végeznék feladatukat, a kerék nem fordulna akadályta anul, megbicsaklanék, zökkennék egyet-egyet a munkakedv hijján végzett, kényszeredett dolog közben; inogna, roskadozna az egész adminisztrácziő. Ha tehát, — ami mód fölött szükséges — rendes ügymenetelt óhajtunk elérni, azaz korrekt, czéltudatos, kötelességszerű munkát várunk az állam hivatalnokaitól, adjuk meg nekik, ami nekik dukál, vegyük le vállaikról a nehéz terheket, enyhitsük sulyos gondjaikat, tegyük lehetővé, hogy ugy jelenhessenek meg a társadalomban, mint ahogy hivatásukból eredőleg elvárják tőlük.

Ha némileg elsimitjuk homlokukról a gondterhes redőket, ha kedvezőtlen viszonyaikon valamelyest javitunk, akkor nem veszitik el a tisztviselők energiájukat, hanem a szokott és intelligenciájuktól megkivántató munkaszeretettel töltik be helyeiket.

A kormány nem zárkózhatott el az általános, nagyszabásu mozgalom elől. Az államnak megkellett hoznia azt az áldozatot, hogy hivatalnokait megfelelően honorálja felelősségteljes, fáradságos munkájokért. A mintegy 18 millió koronára rugó összeg nincs kidobva az államkasszából, mert valóban humánus, érdemes ügyre van fordítva. Tagadhatlan, hogy e rengeteg pénzmennyiséget nem viseli el az állampénztár minden nagyobb rázkódtatás nélkül, nagyon is érezhető a tekintélyes summa hiánya, de ha tekintetbe vesszük azt a körülményt, hogy nálunk minő hiábavaló, fölösleges dolgokra pazarolnak milliókat, nem sajnáljuk ezt a kiadást, melyről tudjuk, hogy jó helyre jut.

A kormány is rég belátta, hogy az állami tisztviselők fizetésemelése mulhatatlanul szükséges; talán a törvényjavaslat készitője, kidolgozója, a pénzügyminiszter akként gondolkodott, hogy tőle telhetőleg a legmesszebb menő kedvezményekben és előnyökben részesitené a tisztviselőket és a fölös mennyiségű pénzt a legnagyobb készséggel forditaná sorsuk enyhitésére, ha például a hadügyi kormány nem telhetetlenkednék, ha nem kivánna tulon-tulit; de igy a hadsereg és járulékai fölemésztenek, elnyelnek minden garast, amit számos értékes, hasznos és az államra mindenképpen előnyösebb dolgokra lehetne forditani.

Igy aztán a megmaradt fillérekkel kell az országon átviharzó, a haza minden zegét-zugát beharsogó panaszhangokat és zugolódásokat lecsillapitani. Igen szerényen jut ki a megszabott összegből oly tömérdek tisztviselőnek, de bekell érniök a kevéssel és bekell látniok — ha ez vigasztalásukra nem is szolgál — hogy az államhatalom, a vezérlő emberek többet nem tehetnek érdekükben, habár megvan a jóakarat, a hajlandóság, a szándék a nehéz helyzet könnyitésére, a szomoru állapotok elviselhetőbbé való tételére.

Nálunk ezidőszerint még igen visszás a helyzet. Az uralkodó plánéta a mód-nélküli, könnyelmű költekezés, mindenre, amire nem kellene éppenséggel vagy csak szüken. — és amire égetően szükség lenne, ott fukarkodunk, takarékoskodunk.

Vigasztalódjunk azzal a reménynyel, hogy talán elkövetkeznek más idők és más emberek s akkor az intéző körök akként fognak vélekedni, hogy vannak dolgok az államban, amikre elodázhatlanul szüksége van a nemzetnek és érdemes sok pénzt forditani rájuk, mig vannak

TARCZA.

A hozomány.

Irta: UPOR GÉZA.

Mátyás, Magyarország királya. Jó reggelt, urak. Ha valamennyien meg nem jelentek előttem, fejeiteket vesztitek. Budán.

A király.

E rövid, de velős tartalmu rendeletet kaptak egy szép reggelen nemes Buda városa magisztrátusának tagjai. És lőn nagy szörnyüködés a jámbor városatyák között. Egyikük sem tudta elképzelni, hogy mi okból folyamodott a szigoru de másküllönben kegyes király ily rideg felszólitáshoz.

Történt pedig ez azon évben, amidőn Buda város tanácsterme nap-nap után kongott az üreségtől, oly kevés volt a tárgy, ami fölött vitatkozni lehetett volna. Ennek pedig két nagyon egyszerü oka volt. A király azon emberek közé tartozott, kik ellentmondást nem türnek s igy a tanácskozás teljesen fölösleges formalitássá sülyedt alatta: másrészt pedig a tanácsban hiadan ép ugy, mint most, feles számmal találkozanak németek, budai svabok, akik dörmögtek ugyan és izegtek-mozogtak, de hallgattak is, évén az ellentmondás s igy a kemény vita — ősi magyar virtus. Nagyon természetes tehát, hogy a mondott nap reggelén a királyi palota fogadóterme szinültig megtelt aggodalmas arczokkal, amikről lerlit a félelemmel vegyes kiváncsiság.

Mátyás fogadóterme egyike volt a legpompásabb müvészi alkotásoknak. Mar maga a benyomás, melyet a szemlélőre gyakorolt, gothikus, üvegfestésü ablakaival, magas. csucsivben végződő boltozatáva s remek faragványu falaival, mély és erőteljes volt, mintha a király fejlett érzéke a szép iránt összhangzatba igyekezett volna azt hozni saját hatalmas egyéniségével. A terem végén nehéz, himzett faliszőnyeg, rajta a magyar birodalom s a Corvinok egyesitett czimerével, adta meg a háttért a nemes ornamentikáju királyi trónnak.

Midőn a tanácsosok száma teljes lett s az izgatott kiváncsiság helyet adott a nyugodt várakozásnak a kedélyekben: kinyilt egy mellékajtó s rajta szokattan, diszben s komoly méltósággal belépett a király. Egy halk „éljen" üdvözölte őt a jelenlevők ajkairól, amelyet a fejedelem hirtelen kézintése elhallgattatott.

Mátyás helyet foglalt a trónszéken. Ekkor előlépett Lógody uram, a város polgármestere s egyet pödörinte bajuszán, ekkép kezdé üdvözletét:

— Uram, király! Két dolog közül engedtél választani Buda tanácsurainak: vagy megjelenünk valamennyien kegyes szined előtt ma a meghatározott időpontban, vagy kezeinkbe helyezed fejeinket. Felség! Mi választottunk, még pedig oly módon, amely te néked is és nekünk is kedvesebb. Ha levágatod fejeinket, kettőtől fosztod meg önmagadat és bennünket, udvarlásunktól és alattvalóid egyik leghűségesebb részétől? mig mi meglettünk volna fosztva fejünkkel együtt eszünktől, mely a te parancsaidat lesi és azon szerencsétől, hogy néked kedves reggeli kivánságodért hálás köszönetünket kifejezzük.

A király arczán egy röpke mosoly futott végig. Elérté a czélzást.

— Helyes a te érvelésed, Logody. S hogy magyarázatát adjam fura levelemnek, néhány perczre türelmedet kérem. Valamit elkell nektek mondanom.

Logody uram meghajtá fejét s bizonyos

A VILÁGHIRŰ Rózsa-vaszon az egyedüli, mely tartósságánál és jóságánál fogva, minden mást felül mul. kapható:

Rózsa Sándor divatáru-kereskedőnél.

ismét más dolgok, amiknek hiányát nem érzi a nemzet felesleges tehát az utóbbiakra pénzt pazarolni.

A legkényesebb pontja a most beterjesztett törvényjavaslatnak, mely ugyan nem tartozik szorosan az ügy lényegéhez, hogy a javaslatnak ez évi márczius végéig törvényerőre kell emelkednie, hogy a tisztviselők 1902. november havától visszamenőleg megkaphassák az uj tervezet szerinti fizetéskülömbözetet. Csakhogy a mostani körülmények között, mikor heves viták folynak a parlamentben a véderőjavaslat fölött, ugyszólván lehetetlenség számba megy az emlitett terminus betartása, hacsak a kormány a legelőzékenyebb eljárást nem tanusitja és akár parallel ülések utján mihamarabb le nem tárgyaltatja a fizetésrendezési javaslatot.

A tisztviselők nagy érdeke, hogy a jelzett időre törvénynyé váljék a javaslat és a legószintébben kivánjuk, vajha ez lehetséges volna és csakugyan visszamenőleg megkaphatnák a várva-várt pótlékot.

A részletügylet-törvény

és a kereskedők.

Tudvalevőleg intéző köreink régóta rossz szemmel nézik a részletüzlet elfajulását. A miniszterium törvénytervezetet készitett, melyet legközelebb a törvényhozás elé szándékozik terjeszteni. E törvényjavaslat rendelkezéseit azonban a kereskedők, kik amugy is csak nagy ügygyel bajjal képesek megküzdeni a mostoha viszonyokkal, magukra nézve sérelmeseknek találják és felpanaszolják, hogy — noha tagadhatlanul rendezést kiván kereskedelmi életünknek ez a része — a szabályozás által maga a szabályozandó anyag is meg fog semmisülni.

Panaszaik hosszu sorában legelsőbben felemlitik, hogy a miniszter, amikor az ez ügyben tartott anket tagjait összeállitotta, abba egyetlen egy igazán részletügyletekkel foglalkozó kereskedőt meg nem hivott, holott a dolog természete hozza magával, hogy midőn ily nagy horderejü munka készül, akkor nemcsak az elmélet emberei legyenek jelen, hanem a gyakorlat emberei is szót emelhessenek.

Nem helyes a javaslatnak az a része, mely a minden szabad államban elfogadott szabad kereskedésnek törvényes korlátozását mondja ki. Ez az intézkedés a kereskedőket gyámság alá helyezi és a gyakorlati életben való megvalósitása a legnagyobb és legkivihetetlenebb nehézségekbe ütközik.

Ha továbbá a javaslatot a legközelebb fekvő osztrák törvénynyel hasonlitjuk össze, látjuk, hogy míg az osztrák kereskedő perjogi helyzete felette kedvező, mert követeléseit magyar állampolgár ellen minden akadály nélkül érvényesitheti Bécsből, addig a magyar kereskedő még a magyar állam polgárral szemben sem tudja peresiteni, ha adósa nem a telep helyén lakik.

Az a szakasz, mely az ügynöki hatáskört állapitja meg, a kereskedőkre — mint főnökökre — olyan sulyos terheket ró, melyek egyenesen elviselhetetlenek. Az ügynökök nagyrésze a legmegbizhatlanabb és leglelkiismeretlenebb emberekből áll, kik ügyletkötés czéljából semmiféle eszköztől nem riadnak vissza. Az ügynökökre vonatkozó hatáskörtágitás a kereskedőket teljesen kiszolgáltatja az ügynökök önkényének, lelkiismeretlenségének és kapzsiságának.

A kereskedők különösen kikelnek a perelési módozatok ellen, melyeket a javaslat kontemplál és melyek tönkrejutással fenyegetik őket, de mégis a legnagyobb bajnak az ügynöki hatáskör kibővitését találják, mert az a kereskedelemnek ezt az ágát lehetetlenné teszi, a 13. §. pedig egyenesen elsöpri a kereskedelmet, és elveszi a kedvet attól, hogy bármely kereskedő részleteladásra kössön ügyleteket. Mert micsoda czélszerüségi szempontok, micsoda jogpolitikai okok teszik kivánatossá, hogy véletlen eset következtében elveszés vagy megsemmisülés az eladónak rovására essék, ha tulajdonjogát fentartotta, azt felfogni és megérteni teljesen képtelenek vagyunk, mid Ausztriában, hol a részletügyletekről szintén van törvényes intézkedés, ezt a szakaszt nem ismerik, miért kelljen éppen hazánkban törvénybe iktatni? Mig az osztrák kereskedő Bécsből szállitott és eladott áruit, illetve azok vételárát Bécsben egész vigan magyar állampolgárokon perelheti és behajthatja, addig a magyar törvényhozás nem fogja ezt a jogot megadni, hogy a tulajdoniog fentartásával eladott dolognak véletlen eset következtében történt megsemmisülése vagy elveszése esetén bármit is követelhessen.

Megkell vallani, hogy az esetben, ha e javaslatból törvény lesz annak káros hatásai nemcsak a kereskedőket sujtanák, hanem kihatnának minden foglalkozási ágra, amelylyel a kereskedők összeköttetésben állanak. Mert ha a kereskedők az ügyletkötéseket vagy esetleg egész üzletüket kénytelenek lesznek elbocsátani és igy nemcsak ők veszitik el kenyerüket, hanem mindazok az iparágak is, melyeknek foglalkozást adnak. Ime ily szocziális és társadalmi bajokat szülne ez a törvény.

Kereskedelmünk ugy sem áll valami nagyon erős lábon, korlátozása, fellendülésének meggátlása tehát csak azt vonná maga után, hogy az osztrák ipar nyomása alól sohasem tudnánk kitérni.

Tudvalevő eg a legtöbb visszaélés a részletüzlet körül a gazdasági gépek eladásánál történt. Szabályozzák tehát ezeket külön törvénynyel, de ne vegyék egy kalap alá a többi kereskedelmi és iparágakat is, melyeket ily általánositás mellett kegyetlenül megsemmisitenének.

Elvégre is a törvénynek csak az lehet czélja, hogy megakadályozza a visszaéléseket, a szélhámosságokat, de nem az, hogy amugy is küzködő kereskedelmünkre csapást mérjen.

HIREK.

1903.-évi márczius 15.

A kis-czelli férfi „Dalkör" és a „Polgári Olvasókör" közös értekezletén elhatározta, hogy az idei márczius 15-két, a nagy nemzeti ünnepet méltóképen megünnepli. Rendező-bizottságot választott, mely hivatva lesz a részletek felett határozni.

Tervbe vétetett, hogy márczius 15-én, — vasárnap, — miután e napra esik a nagy ünnep, délután az Olvasókör helyiségében gyülekezik. Onnan nemzeti lobogók alatt a temetőbe kivonul és a jeles iró 48-as honvédtiszt: Virághalmy Ferencz sirjára, kurta beszéd tartása mellett, koszorut helyez. A Dalkör énekelni fog és mindent elkövet, hogy az ünnep méltóságához hiven, azt emlékezetessé tegye.

Egyébként a jövő vasárnapi számunkban bővebb értesitéssel szolgálunk.

Most csak Kis-Czell város hazafias lakosságához van néhány szavunk, kérésünk.

Részesitse e hazafias felbuzdulást és ünnepség rendezést, azon szives támogatásban, melyet

---

negéddel ráütött kardjának markolatára, jeléül annak, hogy hallgatja a fejedelmi mesemondást. Azután hátra fordult s végig nézett társain. Azok is ugyanazt cselekedték: Ő volt az esze valamennyinek.

— Tegnapelőtt este történt, — kezdé a király. — A könyvtár egyik egyik ablakánál mélázva hallgattam a pacsirta a tató dallamát. Az éj szép volt, a balzsamos lég, a sötétkék égbolt s a keleten ragyogó hold regényes pompája valami bámulatos fönséges egészszé olvadt össze. Szerelmet lehelt és vágyakat gerjesztett az az emberi szivben . . . A függő kert egy rejtett ösvényén két alakot pillantottam meg. Egy nő és egy férfi közeledett lassan, ingó léptekkel, egymást átölelve. Szerelmesek voltak. Hogy észre ne vegyenek, a függöny mögé huzódtam. Előrevigyázatom nem volt fölösleges, mert sejtelmem beteljesült: épen az ablak előtt álló padra ültek. Kiváncsian lestem, milyen lesz ez idyllnek folytatása? Nem várakoztam sokáig. A nő megszólalt:

— Szeretsz? . . . Édes . . .

— Szeretlek . . .

Két hosszu sóhaj.

— Ha én király volnék, László . . .

— Nos? Miért e vágyakozás?

— Bolond kérdés! — szólt durczásan a leány. — Nem is tudtam, hogy te olyan bohó és olyan akaratnélküli vagy . . . Hát hatalmat adnék neked, hogy szerethess boldogan, gondnélkül, csupán nekem élve! . . .

— Csodálatos kivánság, amit én megérteni nem tudok!

— Te! Te, László? Nem érted? Különben . . . ah, persze, ti férfiak ugyis csak szórakozásból bolonditjátok a nőket.

A leány elszontyolodott s csaknem sirásra fakadt.

— De az Istenért, Boris, hát hogy szeresselek akkor, ha király akarsz lenni? Férfi a férfit? . . .

A leány meglepetten tekintett az ifjura. A borut rögtön fölváltotta a derü.

S ezen azután kaczagtak mindketten, hosszan, jóizüen.

Még én is nevettem a bohóságon.

— Te Laczi, hátha a király megajándékozna egy szép kelengyével, mit tennél akkor? Láttad a dolmányát akkor, mikor a török követet fogadta? Csupa karbunkulus! . . .

A kis leány tapsolt a kezeivel. Oda simult a férfiuhoz s lágyan, tréfásan esdekelt:

— Megengednéd, hogy egy csókot adjak neki az ajándékért?

— Nem a! Legfölebb ugy, ha te nekem adnád előbb, hogy néki átadjam!

— Két bajusz érne akkor össze . . . — válaszolt a leány. — De nini! Hisz a királynak bajusza sincs!

Erre aztán ujból kaczagtak; és rögtön próbálták is, hogy hát hogy is van az, ha egy nyalka bajusz és egy bársony finomságu női áll összeér.

Egy kissé bántott a tréfa, mert hát éreztem, hogy annak a kis lánynak — igaza van

Hanem azért hallgattam hűségesen.

Egyszerre csak elkezd kaczagni az a bűbájos kis tündér, csengőn, édesen.

Mi juthatott eszébe?

— Ah, László, édes, te jámbor . . . — és ujból előfogta a nevetés, — tudom már miért nem akarsz király lenni! Van ám annál nagyobb ur is ugy-e? Nem találod ki? Hát a tanácsur!

— Te, — folytatá hirtelen elkomorodva, — a multkor fönn voltam a teremben; az apám uram végre rászánta magát, hogy fölnézzen a városházára. És képzeld csak, a terem egészen üres volt! Ej, ej, király uram, látszik, hogy nincs bajusz! . . .

(Folyt. köv.)

Kemenesalja jó hirnévben álló multja, a Magyarhaza jövője, tőle bizonynyal méltóképen megvárhat.

Ez után kéri fel a város hazafias polgárait, honleányait a rendező-bizottság, hogy a nagy napon már kora reggel a házakat ünnepi-diszszel ellátni és fellobogózni sziveskedjenek.

Nem akarunk e helyütt a nagy és nemzetünkre kimondhatatlan fontossággal biró napnak méltatásába bocsátkozni; de lelkünk, szivünk azt sugalja, hogy hazánk anyagi és erkölcsi viszonyai nem azon fokon állanak ma, — melyre közönbösségünk miatt jutott: ha történelmi nagyjaink emlékeit, magát a történelmet, mely a világ előtt fényes multunkat örökitette meg, — oly áhitattal tartottuk volna meg sziveinkben: mint ahogyan azt tőlünk hazánk jövője méltóképen megkövetelhet.

Gyáva népnek sem magának, sem hazájának nincs jövője!

— **Iparügy.** A folyó év őszén Szombathelyen tartandó megyei iparkiállitás ügyében tegnap délután volt Kis-Czellben a városházánál értekezlet *Maróthy László* dr. orsz. képviselő elnöklete alatt. A gyülés lefolyásáról hirlapunk jövő számában hozunk kimeritő tudósitást.

— **Halálozás.** Szántó Lajos vönöczki birtokos mult vasárnap 77 éves korában Vönöczkön elhunyt. Temetése kedden ment végbe a közönség nagy részvétele meliett.

— **Ipartestületi közgyülés.** A kis-czelli ipartestület betegsegélyző pénztára VI-ik évi rendes közgyülését 1903. márcz. hó 1-én délután 2 órakor Kis-Czellben a városház tanácstermében tartja, melyre minden ipartestületi tag és minden iparos-segéd tisztelettel meghivatik. Megjegyezvén, hogyha az alapszabályok értelmében $^1/_3$ rész jelen nem lesz, az ujabbi gyulés 1903. évi márcz. hó 8-án délután 2 órakor fog megtartatni. A közgyülés napirendje:

1. A mult 1902. évi számadás megvizsgálása és a felmentvény megadása — 2. Pénztárnok választás (ki egyuttal ipartestületi pénztárnok is). — 3. Igazgatóság választása és pedig választandó: az iparosok csoportjából 2 rendes- és 1 póttag, a segédek csoportjából 3 rendes- és 2 póttag. — 4. Felügyelő-bizottság megalakitása, és pedig választandó: az iparosok csoportjából 1 rendes- és 1 póttag, a segédek csoporjából 1 rendes és 2 póttag. — 5. Választott biróság megválasztása, és pedig: az iparosok csoportjából 2 rendes- és 1 póttag, a segédek csoportjából 4 rendes és 2 póttag. — 6. Ellenőr választása.

— **Kis-Czell és Nemes-Dömölk egyesitése** érdekeben péntéken volt értekezlet Kis-Czellben a városházánál, melyen a két község képviselőtéstülete vett részt. Az értekezletről bővebbet legközelebbi számunkban hozunk.

— **Műkedvelő előadás.** A jánosházai Iparos- és Kereskedő-Ifjuság Önképző-Köre a mult vasárnap saját czéljaira tánczczal egybekötött műkedvelő előadást rendezett az „Otthon" helyiségeiben. Ez alkalommal szinre került: „Nők az alkotmányban" vigjáték, 3 felvonásban. Irta Tóth Kálmán.

— **Tüzoltók mulatsága.** A szergényi önk. tüzoltó-egylet saját czéljaira, február hó 21-én tancsmulatságot rendezett, mely ugy anyagilag, mint erkölcsileg igen jól sikerült. A mulatsag alkalmaval a következők voltak szivesek felülfizetni: Sipkovics József 9·20 koronát, Akócs es Szabó (N.-Dömölk) 5, Kis Ferencz 4·20, N. N. 2, Buzás József 2, Sipkovics Károly 2, László István 2, Molnár Gábor 2, Kovács Antal 1·40, Piri Ferencz 1, Singer Teréz 1 koronát, Sipkovics Lajos 40 fillért, Erdélyi Béla 40, Kovács János 40, Kovács Sándor 40, Stubán János 40, László Sandor 80, id. Molnár József 80, Verrasztó Sándor 20, Szabó Sándor 20, Horváth Sándor 20, Kovács István 20, Löwy Ignácz (Pápa) 2 koronát, Stark István (Csögi-puszta) 1·20 kor., Csidei József (M.-Génes) 20, Szántó Károly (M.-Gencs) 20, Kálmán Béla (M.-Gencs) 1 koronát, Kovács István (Vinár) 40, Hosszu N. (Vinár) 20 fillér.

— **A szombathelyi halálos párbaj.** A szombathelyi kir. törvényszék hétfőn tárgyalta Stieder György pőrét, ki a mult évi deczember hó 5-én pisztoly-párbajban agyonlőtte ellenfelét, Ernuszt Géza szombathelyi ügyvédet. A törvényszék Stancsich Árpád ügyész vád és Tetétlení Armin ügyvéd védőbeszéde után $2^1/_2$ évi államfoházra itélte Stiedert. A vádló és vádlott felebbezett az itélet ellen. A törvényszék Stiedert védője kérésére szabadlábra helyezte.

— **Vasuteng délyezési tárgyalás.** A körmend—muraszombati h. é. vasutépités engedélyezési tárgyalása, Cseöke Ferencz miniszteri tanácsos elnöklete alatt hétfőn tartatott meg a kereskedelamügyi minisztériumban, Budapesten. A 78 kilométer hosszuságu vasuti épitési költségvetése 7 millió 600 ezer koronában lett megállapitva. A vasut kiépitése nemcsak sztratégiai, de közgazdasági szempontból is felette fontos, mivel a határszéli jörség és vend vidék lakosait a stájer-regedei piacz helyett a szombathelyi piaczra fogja terelni. A 35 százalék torzsrészvény az érdekeltség élén álló Barthalos István pápai ügyvéd, zalalövői földbirtokos által összehozott 1 millió korona törzsrészvénynyel és az állam részéről remélhető maximális torvény szerinti államsegélylyel biztos fedezetet nyujt eme az ország nyugati határszélén létesitendő vasut kiépitésére.

— **Kórházi ápoló pénz.** A kis-czelli közkórháznál ez évre a betegápolási pénzt napi 83 krban állapitotta meg a belügyminiszter. A körházban jelenleg sok a beteg. Uj év óta a betegek száma állandóan 30—35.

— **Uj vasut.** A felső-eőr—tarcsa—felső-lövői helyi érdekü vasut vonalat e héten hétfőn adták át a közforgalomnak.

— **Felülfizetések.** A nemes-domölki „Olvasókör" által, február hó 8-án könyvtára javára rendezett tánczmulatságon utólagosan még felül fizettek: Stetka Péter, Patyi Jónás, Szabó József 2—2 korona, összesen 6 korona, melyért lapunk utján mond hálás köszönetet a szives adakozóknak az Olvasókör vezetősége.

— **El Amerikába.** A kivándorlas a vármegye területéről egyre tart. Alig mulik el egy nap is, hogy ne indulnának ki az uj hazába. Az a tizennégy sági kivándorló, akikről a multkor megirtuk lapunkban, hogy a győri rendőrség visszautasitotta őket, már egy sincs idehaza. Egyenként utaztak el s igy játszották ki a győri rendőrség éberségét.

— **Szálloda-átvétel.** A Kemenesaljai Közgazd. Hitelbank tulajdonát képező „Hungária"-szállodát folyó hó 15-én Seper Lajos veszi át a mostani bérlőtól. Pösch Gyulától. Pösch Gyula Szombathelyre költözik be és ott a „Hungária"-szállodát veszi át.

— **A szokás hatalma.** Lapunk legutóbbi számában megirtuk, hogy Zs. helybeli iparos polgártársunk 40 fillérért puczolta ki Lesenczetomajon társainak czipőjüket és ruhájukat. Ugy látszik Zs. uramon erőt vett a szokás hatalma, avagy elfogta a jövödelmezőnek igérkező mesterség utáni vágy, annak folytatására, mert mint bennünket értesitenek, Zs. uram a „Sas"-szálloda vendég-szobájában ütötte fel a tanyáját és ott puczolja 40 fillérekért az oda érkezők czipelőjét. Sok szerencsét kivánunk Zs. uramnak az uj jövödelmező mesterségéhez.

— **Felszedték a Rábahidat.** Kecskédnél a Rabahidat e héten, hétfőn felszedték, miután annak félméterrel magasabbra való emelését határozták el. A hid munkálatai serényen folynak, de mindennek daczára e hónap vége előtt aligha készül el.

— **Csőd.** Reisinger Izidor jánosházi vaskereskedő czég fizetésképtelenségéről nemrég adtunk hirt lapunkban. A szombathelyi kir. törvényszék Reisinger ellen elrendelte a csődöt és csődtömeggondnokul dr. Pletnits Ferencz kis-czelli ügyvédet nevezte ki.

— **Felszabadult piacz.** A kis-czelli járás területén a szarvasmarhák közszáj- és körömfájás megszünt, ennek következtében piaczunk a zár alól feloldatott.

— **Kabát tolvajlás.** Zathureczky Géza nagybérlőnek, kedden délután az esti órákban, eddig ismeretlen tettes ellopta lakásának folyosójáról télikabátját.

— **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrén a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-fele magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. 2—12

— **Árverés a vasuton.** Az utasok által a vasuti kocsikban visszahagyott holmik árverése a mult pénteken volt a kis-czelli állomáson. Az elárverezett holmikból 167 kor. 80 fillér folyt be, mely összeget a vasut a kis-czelli szegényeknek adja.

— **A magyar királyság második századával** foglalkozik főképen Acsady, „A Magyar Birodalom Története" czimü munkájának épen most megjelent 7-ik és 8-ik füzetében. Drámai élénkséggel rajzolja a Bizanczczal folytatott nagy küzdelmeket és finom kritikával mutatja meg ezeknek a harczoknak a fiatal magyar állam fejlődésére ható következményeit. Nem jelent meg eddig történeti munka, mely III. Béla és Imre királyok jelentőségét, uralkodói működését olyan éles világitasba helyezte volna, mint Acsádyé. Az uj kulturtörténeti adatok egész halmazával mutatja meg, hogy mint hagyja el Magyarország uralkodásuk alatt a régi ösvényt és lép arra az utra, amelyen a szó szoros értelemben nyugati és modern államma fejlődött. Bélának, az apának uralkodása érdekesebb, ám Imrének, nagy tehetségü fiának kormanyzása tanulságosabb. A kath. egyházhoz való ragaszkodását, mély vallásosságát azzal jutalmazza a pápa, hogy a Balkán országokban egyenesen magyar-ellenes politikát folytat, a magyar főpapok pedig elégedetlenséget szitnak ellene. Nagy tehetségét, erélyét, okosságat bizonyitja, hogy a külső és belső ellenségekkel szemben is mindvégig megvédte a maga és a magyar államiság tekintélyét és hogy az ország diadalmasan került ki a hosszu tusakból. — Azok a keretek, melyek előttünk kibontakoztak, valóban egy nagy magyar birodalom keretei, Szeretettel, mélységes tudassal rajzolja Acsády ezt a hatalmas fejlődést. Folyton ramutat arra is, hogy a királyság második századában nemcsak határaiban, de belől a közszellemben és közszervezetben is lényeges változáson ment át a fiatal Magyaror zág. Átment nem csak külső szokásaiban, hadviselése módjában, hanem eszejárásában, érzésciben és gondolkozásában is. Magyar maradt a nemzet, de európai magyar. Nem csak tar almuknál, a stilus melegségénél és szépségénél fogva, hanem érdekességüknél fogva is. Ugy hatnak az olvasóra, mint valamely lenduletesen, költőfantáziával megirt kulturhistóriai regény legvonzóbb fejezetei.

Eladó ház. Eladó Kis-Czellben, a Sági-utczában a 105. számu, Rózsás Katalin tulajdonát képező ház, mely áll: 5 szobából, konyha, kamra, udvar és kertből. Venni szándékozóknak bővebb értesitést ad a tulajdonos és a lapok kiadóhivatala. 2—10

Bus Boldizsár

épület- és butor-asztalos,

— — koporsó raktára — —

KIS-CZELL (régi takarékpénztári épület).

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy épület- és butor-asztalos műhelyemmel kapcsolatban

koporsó raktárt

is rendeztem be. Elvállalom temetések teljes rendezését a legolcsóbb ártól kezdve. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradtam illő tisztelettel:

Bus Boldizsár

épület- és butor-asztalos

7—10 koporsó raktára, KIS-CZELL.

Varroda!

A m. t. hölgyvilagnak ezennel szives tudomására hozom, hogy varrodámban tanuló-leányokat

varrni és szabni

tanitani, mérsékelt áron fogadok el.

Női- és gyermek-ruhákat a legujabb divat szerint izléses, csinos kivitelben készitek.

Számos pártfogást kér tisztelettel

Kaizer Bertalanné

női-ruha szabónő, KIS-CZELL (Sági-utcza dr. Porkoláb-ház). 3—1

Hirdetmény.

A „Szergényi önsegélyző Szövetkezet" felszámolás alatt, közhirré teszi, hogy az, kinek a szövetkezettel szemben követelése volna, azt ezen hirdetmény 3-szori megjelenésétől számitott hat hónap alatt érvényesitse.

Szergény, 1903. évi február hó 24-ik napján.

A felszámoló bizottság:

Kása Sándor. Sipkovics József.
Molnár Péter. Szecsódi István. 3—1

Eladó ház!

KIS-CZELLBEN,

a Dömölki-utczában,

o o o szabad kezből örök-áron o o o

kedvező feltételek mellett

azonnal eladó

a Fischer-féle sarokház,

amely üzlethelyiségnek is felette alkalmas.

Venni szándékozóknak bővebb felvilágositással szolgál:

Német Márkus

divatkereskedő, Kis-Czell.

4—6

Oberursel motorgyár részv.-társ. Oberursel,

a majnai Frankfurt mellett.

Vezérképviselő Vasmegye részére:

Kohn Testvérek, Jánosháza.

„Gnom" legujabb szabadalmazott Benzin-motor villanyosgyujtással.

Cséplőgépek,
Darálómalmok,
Szecskavágók,
Kör- és szalagfűrészek stb. hajtására.

Nincs tüzveszély, villanyosgyujtás következtében r ö g t ö n üzembe helyezhető.

Az üzem jóval olcsóbb mint gőzzel.

Kivánatra árjegyzékkel és árajánlattal teljes cséplőkészletekről is szolgálunk. 10—2

MEGVAN!

eszel kezdte sok beteg, a ki a *Vértes* féle *Sósborszesz* (Ferenczpálinkát) száz meg százféle nyavalya ellen használta és a használat által *megszabadult a bajától.* Annyi köszönő levelet hozott és hoz még mindennap a pósta — urtól, parasztól — hazánk minden részéből, ugy mint a külföld legtavolyibb országaiból — hogy egy könyvesház tele lenne vele, ha mind lenyomatnunk. de csak utóljából szedtünk elő egy párt abba a kis füzetbe, a melyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be, s amely füzetke egyszersmind bőven leirja, mely alkalommal és hogyan lehet a Sósborszeszt használni.

A Vértes-féle Sósborszesz, különleges készitési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használtatik, mint fájdalomcsillapitó *bedörzsoles*, illetőleg *borogatás: köszvény, csúz, meghülés, nyilamlás, szurás, szuggatás* ellen, *fejfájás, bénulás, ficsamodás, gyulladás, daganatok, mell- és torokbántalmak* ellen. *Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász* meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaiba uj erőt önt. — Mint kitünő, kellemes, *piperecsikk* a legjobb szolgálatot teszi a *fejbőr* erősitésére elpusztitja a hajhullást okozó korpát; jó a száj ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vizbe, kellemes, fölfrissitő, a szájat és fogat tisztitó szajvizünk van.

Belsőleg a Vértes-féle Sósborszesz nagyon használ *gyomorgöröes, hasmenés, rossznllét fejfájás* ellen, mint kellemes *üditő ital* stb. Különös Istenáldása arra felé, ahol nincsen jó ivóviz, mint p. o. az Alföldön. — mert ha pár cseppet a vizbe öntünk, megöli a sok káros baczillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ihatóvá teszi.

Általában véve a Vértes-féle Sósborszesz majdnem minden bajnál használható első segitségül. Belsőleg egy néhány csepp veendő czukorra vagy vizre, külsőleg pedig egyszerüen bedörzsöljük, hogy a baj elmuljék.

Nem csoda tehát hogy az, aki ezen *legkitunőbb, legmegbizhatóbb* és *mindenre jó* házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

Vértes-féle Sósborszesz kell nekem — es **semmi más!**

Igaz-e, hogy drágább a Vértes-féle Sósborszesz a másénál? — Legalább ugy mondja egyik-másik elarusitó, a kinek az állitólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve és hogy a hatásos czéljának megfelelő szer soha sem drága. A Vértes-féle Sósborszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert daczára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértes féle Sósborszesz sokkal hosszabb idő-ig tart, mert erősebb és igy abból *sokkal kevesebb* kell, mint más fajtából. Bedörzsölésre például a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértes-féle Sósborszeszből elegendő egy kávéskanalnyi; szajvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértes féle Sósborszeszből, más fajtáról legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértes féle Sósborszesz, a csekélyebb mennyiség daczára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytan, sokkal tovább tart, mint más fajtáju vele egyáru, nagyobb üveg is, igy mégis olcsóbb más fajtánál, *minden* tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértes-féle Sósborszeszt *sehol* sem lehet kapni, hanem csak 30 fillértes, egy és két koronás eredeti üvegekben. — Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelve lenyomtatott *parasztvédjegy* és „Vértes" sor rajtok és a skatulyákon látható. — Vértes-féle Sósborszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, amelyet nemcsak itthon, hanem külföldön mindenütt keresnek, megbecsülnek és nem régiben megint

Ostende, Róma-, Párisban és London-ban

az ottani kiállitason *első dijakkal*: diszoklevéllel, diszkeresztel és arany-érczmel lett kitüntetve. — 1 egyszerü üveg *Vértes*-féle Sósborszesz kimerítő használati utasitással együtt 1 kor.; 1 dupla üveg $2^1/_4$-szer annyi tartalommal mint egy egyszerü 2 kor.; 1 próbaüvecske 30 fill. Kapható a gyógyszertárakban és fuszerkereskedésekben, Kis-Czellben Nagy Gyula ur kereskedésében, Jánosházán: Fogy. Szovetkezetnél, általában ott, hol plakátok a fenti védjegygyel láthatók és közvetlen:

VÉRTES L. Sas-gyógysz. Lugoson. 11—60

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vallalat gyorssajtóján Devecserben, 1903.